

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง ความพึงพอใจต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงานของวิศวกรในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตของการศึกษา

- ศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจของวิศวกรที่เลือกเข้ามาปฏิบัติงาน ในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
- ศึกษาถึงความพึงพอใจต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงานของวิศวกร ในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในด้านของปัจจัยบำรุงรักษาได้แก่ นโยบาย และการบริหาร ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ความมั่นคง ค่าตอบแทน สวัสดิการ สภาพการทำงาน และ เรื่องราวส่วนตัว และ ในด้านปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ตั๋วงาน ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ และโอกาสความก้าวหน้า

ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 230 คน ได้แก่วิศวกรในสังกัดหน่วยงานโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จำนวน 118 คน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย : 2540) สังกัดโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแม่เมาะจำนวน 32 คน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย : 2540) สังกัดเหมืองแม่เมาะจำนวน 80 คน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย : 2540) กลุ่มประชากรแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามหน่วยงาน (Stratified Sampling) และหลังจากนั้นจะทำการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) จากกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มนั้นซึ่งจะใช้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 146 คน (Sekaran , 1992 : 253) สำหรับการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยงานนั้น จะใช้วิธีค่าเฉลี่ยแบ่งตามสัดส่วน ตามรายละเอียดดังนี้

หน่วยงาน	จำนวนประชากร (คน)	ขนาดตัวอย่าง (คน)
1. โรงไฟฟ้าแม่เมาะ	118	74
2. โครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแม่เมาะ	32	27
3. เหมืองแม่เมาะ	80	45
รวม	230	146

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์วิศวกรในการไฟฟ้าฝ่ายผลิต อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวิศวกรผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 มุมเหตุของใจของวิศวกรที่เลือกปฏิบัติงาน ในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
- ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของวิศวกรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงาน

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จาก เอกสาร ตำราวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้รับมาจากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) อัตราร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้ Likert Scale จัดแบ่งระดับความพึงพอใจและเกณฑ์การแปลความหมาย ออกเป็น 5 ระดับดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์ , 2534:85)

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
พึงพอใจมากที่สุด	5
พึงพอใจมาก	4
พึงพอใจปานกลาง	3
พึงพอใจน้อย	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	1

นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ซึ่งสามารถคำนวณได้ด้วยวิธีการดังนี้

$$\bar{X} = (5 \times \text{ความถี่ของระดับความพึงพอใจมากที่สุด} + 4 \times \text{ความถี่ของระดับความพึงพอใจมาก} + 3 \times \text{ความถี่ของระดับความพึงพอใจปานกลาง} + 2 \times \text{ความถี่ของระดับความพึงพอใจน้อย} + 1 \times \text{ความถี่ของระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด}) \text{หารด้วยจำนวนทั้งหมด}$$

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย จะยึดหลักเกณฑ์ในการวัดระดับความพึงพอใจดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

ระยะเวลาการศึกษา เดือน มีนาคม 2542 - เดือน กุมภาพันธ์ 2543

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

1. ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ระดับความพึงพอใจของวิศวกรที่มีต่อการปฏิบัติงานในด้าน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชา ค่าจ้าง สภาพการทำงาน รายได้และสวัสดิการ ความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า ความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน การยอมรับนับถือ ความรู้สึกในผลสำเร็จ และนโยบายการบริหาร

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการทำงาน หมายถึง ปัจจัยบำรุงรักษา ได้แก่ นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ความมั่นคง ค่าตอบแทน สวัสดิการ สภาพการทำงาน และเรื่องราวส่วนตัว สำหรับปัจจัยจิตใจ ได้แก่ ด้วงงาน ความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ และโอกาสความก้าวหน้า

— นโยบายและการบริหาร หมายถึง นโยบายของหน่วยงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร การชี้แจงให้ทราบอย่างทั่วถึง มีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ ความชัดเจนในทางปฏิบัติ มีความยืดหยุ่น/มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพ ทางด้านการบริหารของหน่วยงาน ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ได้แก่ การกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงาน การจัดลำดับขั้นการบังคับบัญชา การกำหนดภารกิจการสั่งการ การประสานงาน การควบคุม เป็นต้น

— ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน หมายถึง ความสัมพันธ์กับทั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ระดับเดียวกัน และผู้ใต้บังคับบัญชา ในแง่การติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือกันในการทำงานให้เสร็จ การให้โอกาสแสดงความคิดเห็น การปรึกษาหารือเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน การให้ความยอมรับนับถือ เป็นต้น

— ความมั่นคง หมายถึง ความมั่นคงในเงินเดือนที่ได้รับ รายได้ที่ได้รับ สภาพการจ้าง

ความมั่นคงขององค์กร ความมั่นคงในอนาคต เป็นต้น

— ค่าตอบแทน หมายถึง เงินรายได้ที่วิศวกรได้รับ ซึ่งจะอยู่ในรูปของเงินเดือน ค่าตอบแทนล่วงเวลา โบนัส เป็นต้น

— สวัสดิการ หมายถึง สวัสดิการที่วิศวกรได้รับจากหน่วยงาน ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล สำหรับตนเอง ค่ารักษาพยาบาลสำหรับคู่สมรสและบุตร ค่าประกันสุขภาพอุบัติเหตุ ค่าตัดชุดทำงาน ค่าเช่าบ้าน ค่าเล่าเรียนบุตร การลาภกิจ ลาป่วย ลาพักผ่อน เป็นต้น

— สภาพการทำงาน หมายถึง จำนวนล่วงเวลาต่อเดือน เครื่องมือเครื่องใช้ในหน่วยงาน ในแง่ของความทันสมัย ความสะดวกในการใช้งาน ความสะอาด ปริมาณที่เพียงพอ รวมทั้งลักษณะของสถานที่ทำงาน ในแง่ของการถ่ายเทอากาศ แสงสว่าง ความสะอาด ขนาคของส่วนที่ทำงาน จำนวนบุคลากรกับปริมาณงานของหน่วยงาน เป็นต้น

— เรื่องราวส่วนตัว หมายถึง ชีวิตประจำวันโดยทั่วไป สภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว ความสุขในครอบครัว ฐานะทางการเงินของครอบครัว ฐานะทางสังคมของครอบครัว เป็นต้น

— ด้วงาน หมายถึง ลักษณะของงาน ขอบเขตของงาน ความถนัดในงานที่ทำ ความอิสระของงาน ความน่าสนใจของงาน ความท้าทายของงาน เป็นต้น

— ความสำเร็จของงาน หมายถึง ความสำเร็จของงานและการได้รับการยอมรับนับถือจากการทำงาน ได้แก่ ความสามารถทำงานให้เสร็จตามต้องการ การนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงาน การตัดสินใจได้ตามความเหมาะสม ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานสำเร็จ รวมทั้งผลงานที่ทำ

— การยอมรับนับถือ หมายถึง งานมีเกียรติและสังคมยอมรับ การยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานระดับเดียวกัน การได้รับความเชื่อถือไว้วางใจ การได้รับการยกย่องชมเชย ความสำคัญต่อหน่วยงาน โอกาสที่ได้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น

— ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรับผิดชอบในการทำงานในแง่ของความรับผิดชอบกับปริมาณงาน การได้รับมอบหมายงาน โอกาสมีส่วนร่วมในการวางแผน ความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย โอกาสแสดงความสามารถ เป็นต้น

— โอกาสก้าวหน้า หมายถึง ความก้าวหน้าที่ได้รับ ได้แก่ การได้รับพิจารณาความดี/ความชอบ โอกาสอบรมฟื้นฟูความรู้ โอกาสศึกษาต่ออบรมดูงาน ประสบการณ์ความชำนาญจากการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน เป็นต้น

3. วิศวกร หมายถึง วิศวกรที่สำเร็จการศึกษาทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือจบปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ และจบปริญญาโทสาขาอื่น ๆ เช่น บริหารธุรกิจ แล้วมาปฏิบัติงานในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

4. มวลเหตุจูงใจ หมายถึง เหตุผลหรือปัจจัยที่กระตุ้นให้วิศวกร ตัดสินใจเลือกทำงานในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งได้แก่ ค่าจ้าง สวัสดิการ ความมั่นคง ความก้าวหน้า ระบบบริหารของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอำเภอแม่เมาะจังหวัดลำปาง งานที่มีเกียรติและคนให้การยอมรับนับถือ ลักษณะของงานและรูปแบบการทำงาน
5. กฟผ. แม่เมาะ หมายถึง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University